

PRIPOROČILA IN DODATNA LITERATURA ZA TEKMOVALNO SKUPINO 3. IN 4. LETNIK GIMANZIJ, SREDNJI STROKOVNI PROGRAMI IN POKLICNO TEHNIŠKI PROGRAMI 2023/2024

Tekmovalci/-ke berejo romana **Draga Jančarja**:

- ***To noč sem jo videl*** (katerakoli izdaja) in
- ***Severni sij*** (katerakoli izdaja).

Na **ŠOLSKI STOPNJI** pokažejo **poznavanje pomena in vloge Draga Jančarja ter romana *To noč sem jo videl***.

Tekmovalci berejo roman ***To noč sem jo videl***, izražajo svoje doživetje o prebranem, predstave, misli, obnavljajo, povzemajo, razčlenjujejo prebrano besedilo, analizirajo posamezne pripovedne prvine in jih poimenujejo (npr. snov, dogajalni čas in prostor, osebe, tema, motivi, ideja), pozorni so na pripovedno perspektivo, jezik in zgradbo, umeščajo besedilo v literarnozgodovinsko obdobje in avtorjev opus. Poznajo in razumejo pojme družbeni, zgodovinski in vojni roman, rašomonska struktura romana.

Na šolski stopnji (lahko so dodani odlomki iz romana) pišejo **spis na književno temo**, v katerem ob danih navodilih **problemsko** obravnavajo predpisano temo in motive. Pri pisanju lahko razlagajo tezo/ključne besede, interpretirajo odlomek, utemeljujejo razlago s poznavanjem zgodbe, vrednotijo/aktualizirajo problematiko, pri čemer uporabljajo temeljne literarne pojme, npr. dogajalni čas in prostor, osebe, snov, motivi, tematika, tema, ideja, posameznik/kolektiv, zgradba, slog, in vključujejo **dodatno literaturo, predpisano za šolsko stopnjo**.

Dodatna literatura za šolsko stopnjo:

- Recenzija romana *To noč sem jo videl* (Iva Kosmos) – Priloga 1
- Pet oseb v iskanju Veronike (Nina Sivec) – Priloga 2
- O ljudeh, »ki so hoteli samo živeti« (Tomo Virk) – Priloga 3
- Intervju Ženje Leiler z Dragom Jančarjem v reviji Pogledi (letnik 1, št. 12) oz. na spletnem naslovu: <http://www.pogledi.si/tiskane/pogledi-letnik-1-st-12>

Na **REGIJSKI STOPNJI** pokažejo **poznavanje romana *Severni sij***.

Tekmovalci berejo roman ***Severni sij***, izražajo svoje doživetje o prebranem, predstave, misli, obnavljajo, povzemajo, razčlenjujejo prebrano besedilo, analizirajo posamezne pripovedne Priporočila za pripravo na tekmovanje v 1. in 2 letniku – gimnazijski in srednji strokovni programi ter poklicno tehniški programi 2023/2024

prvine in jih poimenujejo (npr. snov, dogajalni čas in prostor, osebe, tema, motivi, ideja), pozorni so na pripovedno perspektivo, jezik in zgradbo, umeščajo besedilo v literarnozgodovinsko obdobje in avtorjev opus. Poznajo in razumejo pojma družbeni in zgodovinski roman.

Podobno kot na šolski stopnji pišejo **spis na književno temo**, v katerem ob danih navodilih problemsko obravnavajo predpisano temo in motive. Pri pisanju lahko razlagajo tezo/ključne besede, interpretirajo odlomek, utemeljujejo razlago s poznavanjem zgodbe, vrednotijo/aktualizirajo problematiko, pri čemer uporabljajo temeljne literarne pojme, npr. dogajalni čas in prostor, osebe, snov, motivi, tematika, tema, ideja, posameznik/kolektiv, zgradba, slog, **in vključujejo dodatno literaturo, predpisano za šolsko in področno tekmovanje.**

Dodatna literatura za regijsko stopnjo:

- Peršak, T. (1985): Drago Jančar, Severni sij. Sodobnost 33 (11) – Priloga 4
- Jančar, D. (2005): Severni sij (SIGLEDAL, Portal slovenskega gledališča). Dostopno na povezavi: https://sigledal.org/geslo/Severni_sij#Dogajanje_po_dejanjih
- Drago Jančar je prejel avstrijsko državno nagrado za evropsko književnost, MMC, 3. avgust 2020. Dostopno na povezavi: <https://www.rtvlo.si/kultura/knjige/drago-jancar-je-prejel-avstrijsko-drzavno-nagrado-za-evropsko-knjizevnost/532421>

Na **DRŽAVNI STOPNJI** pokažejo poznavanje **obeh razpisanih romanov** (*To noč sem jo videl* in *Severni sij*) ter **predpisane dodatne literature tako za šolsko kot regijsko stopnjo.**

Pišejo **esej z elementi komentarja in kritike**, v katerem ob navodilih ter na podlagi obeh romanov in dodatne literature **primerjajo oba romana** (npr. motive, čas, slog, pripovedovalce, sporočilnost/idejo), **problemsko** obravnavajo predpisano tematiko in **izražajo svoje kritično mnenje.**

Za državno stopnjo veljajo **vsa priporočila s šolske in regijske stopnje.** K navodilom je lahko **priloženo** (znano ali neznano) **besedilo** (npr. o romanu, avtorju, zgodovinskem času, prostoru, recepciji ...).

Dodatna literatura za državno stopnjo:

- Jančar D. (2014): Pisanja in znamenja. Ljubljana: Modrijan 2014. Izbrani (4) eseji: **Prišlek s Septentriona, O tesnobi ... in Chopinu, Umetnik, ne govori!, Pismo in pisanje, In kaj sem pod temi zvezdami jaz?** – Priloga 5
- Jančar D. (2004): Šala, ironija in globlji pomen. Ljubljana: Nova revija, 2004. Izbrani esej: **Pisateljevi govori zoper politično korektnost** – Priloga 6

Priporočila za pripravo na tekmovanje v 3., 4. in 5. letniku – gimnazijski, srednji strokovni programi ter poklicno tehniški programi 2023/2024

Vrednotenje spisov zajema tri bistvene elemente:

- poznavanje obeh književnih besedil in dodatne literature,
- ustvarjalnost, izvirnost in problemskost pisanja,
- jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost.

Sestavljavci nalog

Valentina Kobal, Drago Meglič in Vladimir Pirc